

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник
КРСТА Ј. МИЛЕТИЋ

У ОЧЕКИВАЊУ

Учествали су гласови о могућности аустријске офанзиве на делу италијанског фронта. Сумње нема да то треба очекивати, али да ће офанзива бити под сасвим другим околностима то говоре многа факта.

Има знакова по којима се може закључити, да Немачка у том циљу чини пресију на Аустрију, али аустријски кругови, поред све жеље да помогну Немачку у тешкој ситуацији, увиђају, да им то учешће може донети фаталних последица.

Та неодлучност, то предвиђање судбоносних последица, које изилазе од изменених околности, јесу израз сада њег унутрашњег стања Аустрије, а у првом реду израз стања створеног Крфском Декларацијом и Римским Конгресом потлаченог народа. Ова два документа народне свести и патриотизма, колико за Италијане, толико и за потлачене народе у Аустрији, већ имају своје дејство. Њихов утицај има снагу једнога природног закона, које нема препона. Концентрација једнородних елемената је извршена и њихово укупно дејство правилно упућено биће веће накада су разједињени.

Као што се сунчев зрак државном границом или борбеном линијом не може пресећи, исто тако ова струја националне свести и јединства делује преко борбених линија и на-

ФЕЉТОН

МАРСЕЛ ПРЕВО:

МОЈ БРАТ ГИЈ

НАРОД

силно створених државних граница.

Најскорију манифестацију тога, имамо, на једној страни, у дирљивом моменту заклетве југословенских добровољаца, који ће се борити заједно са Савезницима на Пијави, а на другој страни, распоређивање аустријских пукова по Чешкој и југословенским центрима са датом им наредбом, »да сваки покрет у крви угуше.«

Кад се има признање, да се ново револуционарно стање духовна у Аустрији има припрати Крфској Декларацији и Римском Конгресу, као и признање Сајдлерово, да Југословенско питање постоји, онда се може рећи, да се тек могу очекивати резултати, који ће по величини бити равни патњама, понижењу и беди потлаченог народа у Арстрији.

НЕУСПЕХ СУМАРЕНА

Рим. — Агенција Волтајавља: 16 априла рано изјутра, заштићен врло густом маглом, један непријатељски сумарен успео је да се приближи југозападној обали Сардиније, код Карлофорте, где је било укотвено неколико пароброда и једрењача. Најпре је бацио торпед, а затим отворио топовску ватру на један енглески пароброд. Стражарска станица није могла запазити непријатељски брод јер је врло густа магла спречавала свако опажање и са врло малог одстојања. Једна италијанска лађа за гоњење сумарена,

која се налазила иза Пунта Нера брзо се је, упркос магле, упутила у правцу, одакле су долазили хитци и регулишући одстојање на бљесак непријатељске ватре, отворила је ватру на сумарен. Сумарен се удаљио испред ове мале италијанске лађе, која је не-престано гађала са својим јединим топом, и ако је сумарен управио на њу своје топове од 120. Неки метци, намењени лађици, пали су на обалу и убили две жене. Неједнака борба свршила се бегством сумарена, против кога су најближе обалске батерије биле већ отвориле своју ватру. Тако је брза и храбра интервенција овог малог »Аса« спречила, да остали укотвени пароброди код Карлофорте не постану жртва гусара, коме је необична магла помогла да се приближи.

СТАЊЕ У БУГАРСКОЈ

Берн. — Јављају да је живот у Бугарској постао страшно скуп. Један војнички хлеб (0.500 кгр.) З лева; шећер (купљен по карти 3.80 лева (али га у опште нема); шећер утрговини 20 лева кгр; ципеле 120 лева; одело 250—300 лева.

Влада велико огорчење противу Немачке, која пљачка земљу за своје становнике; реквизиција баца у очајање сељаке; већ су искрсле побуне; у Софији су жене опљачкале радње са намирницама. Војска је деморализана: из једног пуча са фронта било је од половине априла 50 дезертера, од којих су 40 из стarih граница Бугарске. Изабиле су и побуне и поред врло строгог угушивања.

Листови неће да ово коментаришу, само кон-

статују, да је Френч не прете Бугарима својим митраљезима. Немци подржавају турске претензије у Тракији.

Било је и судара у Једрену, међу савезницима. Прича се да су Турци заузели Констанцу и Дедеагач.

»Из стегнуте поморанце испадају зрања« казао је Фридрих II. Хохенцолерни изгледа, да нису заборавили ову истину.

ИЗ РУСИЈЕ

Париз. — Сазонова, бивши министар спољних послова ухапсили су Немци на Криму. Он ће бити изведен пред ратни суд.

Цирих. — Јављају из Москве, да је министар спољних послова Чичерин протестовао против наступања Немаца и противу уништавања становника. Немци су изјавили, да је њихова војничка акција у Финској и Украјини свршена и да ови примају, да уђу у преговоре којима ће се дефинитивно решити границе ових двеју земаља са Русијом.

ВИЦЕКРАЈ ИРСКЕ

Лондон. — Наименоvanje маршала Френча за вицекраља Ирске изненадило је енглеској јавној мињењу, које је очекивало, да ће то место заузети која позната политичка личност. Није се могло предпоставити, да би садашње околности говориле у прилог тога, да се овај должност повери једном, тако познатом генералу, чији је рад ненакнадив у вођењу рата.

Листови неће да ово коментаришу, само кон-

статују, да је Френч не само Ирац, већ на свом острву живи и велики глас.

Према свему изгледа, да је наименовање изашло, ако не баш без Френчова знања, а оно бар независно од његове жеље. Доиста, он је увек гледао да се државан политички спровод.

Не сме се схватити, да Френч иде у Ирску као војни вицекраљ, са гвозденом руком, у циљу да сломи сваки отпор против закона о регрутовању, већ напротив, треба знати, да он прима нову дужност као човек који стоји далеко од сваке политичке странке, и који има да врши једну јавну функцију, уводећи мир у духове, умерено

БРОЈ 10 ЛЕПТА

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

ОДЛУКА ПОЉАКА

Цирих. — Из Беча: Поводом дугог договарања између бившег амбасадора у Вашингтону, грофа Адама Тарновског и пољског клуба, пољски је клуб одлучио да према Буријану води политику чекања. Представници свих пољских странака енергично су се изјаснили за присаједињење Галиције Пољској краљевини и за реституцију Холма.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париз. — Војни дописник »Матена« пошто је пошто је поменуо сјајну улогу, коју је играла коњица у овој дугој борби, износије један нови пример херојства, који су му испричали ових последњих дана у једном селу, у коме се одмарала стари пукови Венсене и Версаља. Један од ових пукова, ангажован једног целог дана у врло жестој борби, увече је остао без муниције. Морао је напредовати и да би то извршио, војници су натакли на пушку своје кратке бајонете и извршили успешно јуриш.

Париз. — Сви војни критичари тврде, да се много бројни локални напади имају сматрати као знак предстојеће непријатељске офанзиве.

Све вести, каже »Пти Журнал«, потврђују да

је непријатељ довршио припреме и да је поново куцнуо час велике борбе.

»Хавасова Агенција« од своје стране пише, да непријатељ неће можи да предузме поново офанзиву пре недељу дана, због великих тешкоћа, на које Немци наилазе у радовима око концентрације. Сектор Албер-Арас биће поприште нових операција.

Париз. — Иако изгледа, да је акција пешадије безначајна, и своди се само на препаде, ипак се артилериска борба појачава свуда. Несумњиво је да непријатељ нагомилава трупе и материјал, да оточне нову офанзиву. Напад се сматра као неминован. Само се још сумња о тачном времену и тачци на којој ће непријатељ да изврши напад. Распоред са

Оне верују да сам провинцијалка и глупа. Идем, да би им било пријатно.

И пошто сам попила једну чашицу шампања, ја сам испричала лепу малу авантuru, коју си нам ти причала тада, када је пуковник давао вечеру, сатољко успеха: сећаш се, историје о confetti révélage. Ax! моја Колето! да си само видела израз ових трију сумњивих девојака! Па усилјавање, као да нису чуле! Презриво дошантавање кад сам завршила! Гиј, потпуно првен, сматрао је за дужност да ме извини код своје суседке Фани Лав: »Ви разумете, она незна... Доцније ће се боље држати...« Али Илдеску, он се смејао од свега срца: »Ax! врло смешно... врло смешно! Врло занимљиво! Са свим париски!... Она је дивна! И, у један мах, осетих да његово колено тражи да уђе у конверзију с мојим испод стола.

— Саршиће се —

Илдеску ће да изгуби главу. Чуват се. Он је опасан.

Вечерало се код Жозефа; састанак у један сат, — Фани Лав и лепа Кордоба биле су слободне тек после позоришта. Гроф Илдеску узео је на себе, да иде до куће Лисиен Аржансон и да је доведе. Ми смо стигли, мој брат Гиј и ја у задочињу од четврт сата, — по следњи. Ox! тај поглед моја Колето! тај троструки по глед три жене које су ме одмеравале и оцењивале у тренутку кад ме Гиј представи: »Госпођица Рене... од Шателерол... која остаје стално у Паризу. »Никада ми није толико поласкала похвала ни једног човека, колико једновремено прћење усанана ових трију лепих лица (јер оне су заносне, ове креатуре!) и љутње којују си знале да прикрију, што виде

стокрације. Затим се Лисијен Аржансон баци у опајања, о свету, о животу великог света, о смањивању доходака; кроз двадесет година, изјави она, неће више бити богатих људи у Паризу. Ја сам познала ову последњу фразу, коју сам чула више пута од жење нашег главног благајника. Гиј је све то слушао озбиљно и одговарао истим тоном. Једини Илдеску убацивао ми је глупости у уво: и још много веће, од оних глупости са простачким предлогима г. д'Егзила, малога Сен Ремија и свију наших пријатеља! Он се задовољавао да ми говори о моме стручнику у упорним дивљењем; ја сам упоређивала мој струч, са оним што се видело код остала три девојке и била сам доста охола због овог преимућства.

Прво се говорило о позоришту. Фани Лав и лепа Кордоба износиле су њихове утиске о савременој драмској уметности; оне ми се учинише много боље обавештене и мање глупе од дама из наше ари-

— Бал нисам нија свецица... Уосталом, ако се одо далеко, одиешћеш ме.

Како је време пролазило брзо, а ја нисам попуштала, Гиј је пристао. Одлучено је, да ја играм улогу једне мале склизнуле провинцијалке, пријатељице Гијове, која се први пут представља Паризу.

Имала сам у своме путничком пледу једну доста елегантну вечерњу тоалету; наместим се што боље умем, Гиј ми је служио место сопарице.

Моја идеја почела је и њега да занима.

Дивно, рече ми, кад сам била готова, ти си шта више, много лепша него ли те ћурке тамо.

— Можда ће се говорити о стварима неизгодним...

...везничких трупа је завршен, материјал и људи на гомилавају се без прекида, а позиције се утврђују. Команда је спремна, да приједи велики ударац Немаца. Генерал Фош гледа с поверењем у будућност, ма какве биле намере непријатељева. Војници према непријатељу на целији линији фронта умешају да спрече Немце у извођењу њихових планова. »Еко де Пари« дознаје, да према новим знацима, Немци нису још у стању да нападну одмах. Сматрају да немогућу офанзиву на италијанском фронту и изјављују да су вести с фронта врло добре.

Париз (званично). — У току ноћи жестоко бомбардовање у пределу Аја. У правцу Менил Сен Жорж Французи су одбили један немачки испад и задобили заробљеника. У пределу северно од Ласињана Маџу, француска су одбила прорвајући се за један немачки прорвачи, који су се изјавили да су вести с фронта врло добре.

РАД АВИАТИКЕ

Лондон. — Тионвил центар металургијске индустрије у Лоренсу и центар жељезничке мреже, жестоко су бомбардовали енглески авијатори 2 маја; запажене су експлозије на жељезничкој прузи и на високим пекима. 4 бомбе погодиле су радионицу у Карлсруе.

Докови у Бриџу били су поново бомбардован.

Дневне Вести

ЗА СЛОМ АУСТРИЈЕ

Цирих. — Бечки листови тек су сада решили, да донесу појединости о великој манифестацији, која је била у Прагу 1. маја. »Цајт« каже, да је био општи одмор. Банке и општинска надлештва била су затворена. Само су немачке кафане, четири кавцеларије и школе, биле отворене. Али родитељи нису хтели упутити децу у школе, тако да су у школама учитељи узлуд чекали на децу.

На демонстрацијама је учествовало 150.000 душа. Чешки су листови били позвани чешке сопственике кућа, да оките куће заставама. На челу поворке ишли су социјалистички посланици, затим цео прашки општински одбор. На острву Софија пред масом, посланици Клофач и Немец држали су говоре. Одобрена је и једна резолуција, у којој се каже, да народ има представа, да створи суверену називну државу.

БОРБА У ВАЗДУХУ

Париз. — Сарадник »Еко де Пари« који је интервјујује поручника Фонка, чешког авијатора, каже: Фонк нам је признао да код њега нема «система», он напада непријатеља на све начине, али увек подазећи од тога принципа да напад буде изненадан и да се реши брзо. »Значајно је, каже он, да се пуцай на време, то јест, тачно у тренутку кад непријатељ поку-

ша да заузме најбољи положај, онда је он и откривен и изван могућности, да употреби своје оружје. Али, то је време врло кратко. Ако се не искористи, онда се маневришењем чека, да се укаже друга згоднија прилика.» Авијатор је заједно: »Нарочито кажите да је истина и да треба добро да се зна, ми смо надмоћнији од Немаца, а наши авијатори имају уверење, да ћемо и остати. Немци имају исто тако то уверење, зато је ниво морала, поуздана, јачи код нас.«

У ДОЊЕМ ДОМУ

Лондон. — Један посланик упитао је у Доњем Дому, да ли влада има каквих вести о 596 енглеских и 2600 урођеничким војницима које су Турци заробили у Кут-ел-Амару. Подсекретар Коп, који је шеф одељења за заробљенике при министарству војном, изјавио је, да жали што није добио нових вести. Постоји бојазан, да је већи део умро за време путовања, док су их водили у унутрашњост. Поново смо ургирали код турске власти, да нам даду тачне информације о овим заробљеницима и недавно смо преко холандског посланика у Цариграду затражили, да он тражи од турске, да му да све податке о свим заробљеницима, о којима нема вести.

ПРИЗНАЊЕ АГЕНТА

Париз. — Дописник »Пти Паризијена« у Шпанији почео је, да публикује открића агента немачког посланства у Мадриду, шпанској анархији Мигела Пекуала,

који признаје, да је добио од секретара посланства фон Штерера задатак, да изазива нереде и штрајкове и да се бори и спречава свим средствима евентуалну интервенцију Шпаније на страни Савезника.

ЧЕСИ И СЛОВАЦИ

Рим. — Ратни дописник »Борнale d'Италија« шаље појединости о ратном животу чешких и словачких одреда на италијанском фронту.

Борбени дух ових војника — каже дописник — вр-

ЧЕСКИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

23 сата. — Ништа важно, сем уобичајене обостране артиљеријске активности на фронту северно и јужно од А-vre.

Авијатика. — У ноћи између 1 и 2 маја и по дану 2 маја учествовало је много аероплана у бомбардовању немачке зоне. Бачено је 20.000 кила пројектата на станице и аеродроме у Сен Кантену, Жиси, Флавије Мартел, Нел, Амит.

Експлодирао је један депо муниције у Нелу, констатован је пожа

р у Гискару, Катлеу и на станици Нел.

Идуће ноћи бачено је 30.000 кила експлозива

у истом пределу и 10000

кила на пределе Дамањи и Монкорне.

13 маја изјутра оберене су 4 немачке аероплане а 3 тешко оштећене.

Сем обостране артиљеријске активности, ништа важно.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Успешно гађање непријатељских оних тачака

фронт, где је непријатељ

показивао интензивну артиљеријску активност, код

Тонале, у Вал Лагарина и

Вал Арса, на Азиагу, Брен

ти и дуж Пјаве између Цен

и Сен Кантен.

Констатован резул-

тат: експлозија једног

ло је висок. Они воде пре самоубиство него ли да их заробе Аустријанци, а ако је један друг погинуо ослали се одмах старију да склоне његов леш, не хотећи да дозволе ни да мртвог падне у руке Аустријанцима. Сами војници, без мешања италијанске команде, бирају себи подофицире. Често ноћчутишина прекидају националне чешке и словачке песме.

ЦИЉ ПУТА

Берн. — Циљ објављеног пута цара Карла у Софију и Цариград јесте, да изразна бугарско-турске несугласице које су настале после потписивања мира у Букурешту.

САОПШТЕЊА

Рез. пеш. кап. прве кл. Димитрије С. Николић, командир 1 чете 2 бат. п. бр. 16, моли Добриваја Стефановића, учитеља у ср. битољском и Живојину Жику И. Михајловића, учитеља у М. Плави, окр. топличког да му се јаве на горњу адресу.

Видак М. Салатић, поднаредник 3. 1. бр. п. 96, тражи рођака Шпира П. Салатића и моли га да му се јави на горњу адресу.

Радисав В. Палибрк, поднаредник 2. 2. бр. п. XII, имају карте из Србије: Данило Манојловић, биораније болничар, од Наталије Манојловић, Будимир Миљутиновић од сестре Бране Петровић; Живота Марковић од браће заробљеника.

КОД САВЕ Д. Гитарића пиаред. 2. 2. бр. п. XII, имају карте из Србије: Данило Манојловић, биораније болничар, од Наталије Манојловић, Будимир Миљутиновић од сестре Бране Петровић; Живота Марковић од браће заробљеника.

ОБАВЕШТЕЊЕ. — Саобраћајно одељење Врховне Команде извештава, да се, од 3. овог месеца, канцеларије одељења налазе у улици Краљице Олге бр. 76.

ФРАНЦУСКИ ИЗВЕШТАЈИ

Депоа муниције у шуми Шампиен, пожари и експлозије у Екији, Вилсев и на станици Нел.

ЕГЛЕСНИ КОМИНИКЕ

Обострана јака артиљеријска активност пре које ноћи у шуми Паква, на сектору северно од Енха. Била је врло активна непријатељска артиљерија између Локона и Енха и од шуме Нијен до Метерана.

ДОЦНИЈЕ. — Изверши

ли смо успешан препад прошле ноћи у близини Бомон — Амел и задобили заробљеника.

Јутрос смо продрили у

један непријатељски по

ложај, северно од Мери,

посаду поубијали и ис

терали.

Сем обостране артиљеријске активности, ништа важно.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Успешно гађање непријатељских оних тачака фронт, где је непријатељ показивао интензивну артиљеријску активност, код Тонале, у Вал Лагарина и Вал Арса, на Азиагу, Бренти и дуж Пјаве између Цене и Сен Кантен.

Констатован резул-

тат: експлозија једног

ких радника и одељења, проузроковали експлозије и пожаре у непријатељским линијама и тукли смо непријатељске колоне у по крету. Енглеске су се па

троле сукобиле са непријатељским на висоравни Азилго, исто се десило и нашим патролама у зони Фенер. У оба случаја била је живи борба.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Солун. — Престолонаследник Александар одлуковао је грчког министра спољних послова, г. Политиса, орденом Белог Орла.

Берн. — Листови ја вљају, да је кабинет Маргиломана поднео оставку краљу Фердинанду. Изгледа, да је ова оставка потекла у след држава румунске опозиције, као и услед нових захтева, све већих и већих, које је немачка влада поставила.

Базел. — Из Букурешта: Службени лист публикује краљев де крет, који објављује да област Делта добија самоуправу са седиштем у Сулини.

Цирих. — Јављају, да је око половине фебруара по слеједно месечног бављења у тврђави Сел, Адолф Макс, председник општине у Брислу, послан поново у берлински затвор где се још налази. Не зна се повод овом новом хапшењу.

Цирих. — Из Беча: У мају је пуштена у саобраћај, скоро једна милијарда нових банкнота, тако да сада у саобраћају има 22 милијарде. Контролни одбор за државне дугове пропоручује војној администрацији највећу штедњу.

Цирих. — Многи листови јавили су да уговор између Аустрије и Немачке није формалан. Према последњим извештајима: два цара потписали су уговор о војном јединству, у потпуном смислу ове речи.

Цирих. — Из Пеште: Социјалистички лист »Непсава« пише, да мађарски ратни трошкови до сада износе 27 милијарди, а аустријски три пута више.

Цирих. — Цар Карло је отпутовао за Софију и Цариград.

Цирих. — Кајзер ће примићи у аудијици украйинског диктатора генерала Скоропацког.

Рим. — Италијански комитет за чешко-словачку независност, отворио је уписивање прилога, да би предао црвеној белој застави чешком централном одбору, који ће је пак предати чешко-словачким борцима на италијанском фронту. Застава ће бити предана у Риму 6. јула по новом то јест, на дан мученичке смрти Јана Хуса.

Сингапон. — Проучава се пројекат, да се подигну оружне фабрике много веће него што су Крупњеве.

Српски Магацин — Душан Стојановић, улица Навахија Лимно бр. 36,

пошавши од хотел »Париз« ка покривеној чаршији, прва улица десно у не посредној близини Бурмали чамије. Има на стваришту разне сортне гарантованочистог природног вина у бурадима и флашама, које нарочито препоручује српским менажама. Магацин је обилно снаб